

Sananselitystä

Sananselityksissä käsitellään kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä evankeliumikirjan tekstiä. Selitykset on tarkoitettu sekä sanankuulijoille että sananjulistajien avuksi. Tämä jakso alkaa 3. adventtisunnuntaista 15.12. ja päättyy 1. sunnuntaihin ennen paastonaikaa 9.2.

Tehkää tie kuninkaalle

JOH. 1: 35–37(38–40)

3. ADVENTTISUNNUNTAI 15.12.

Jotkut kristityt osaavat tarkasti kertoa hetken, jolloin heidän elämänsä muuttui ja evankeliumin sanoma kirkastui. Joku saattaa muistaa jopa kellonajan, kun heidän elämänsä tuli tällaiseen käännekohtaan.

Tämän päivän evankeliumista luemme, kuinka Johannes Kastaja sai palvella Jumalaa julistustoimensa kautta. Hän julisti Jumalan lakia ja muistutti Herran päivästä. Vanhassa testamentissa – ja vielä enemmän Uudessa testamentissa on kuvauksia tästä Herran päivästä, jota luonnehditaan sekä tuomion, että pelastuksen päiväksi. Silloin korostetaan Jumalan ilmaisevan voimansa ja valtansa koko maailman nähden. Tuolloin toteutuu täydellisesti sekä pelastus, että tuomio. Myös yksityisen ihmisen ihmisen elämässä on tällaisia ratkaisun hetkiä, jotka ennakoivat Herran päivää. (IRT)

Johannes Kastajan julistus liittyi siis Herran päivän koittamiseen. Hänen sanomansa rakentui Malakian profetian varaan. Malakia julisti: ”Kuulkaa! Ennen kuin tulee Herran päivä, suuri ja pelottava, minä lähetän teille profeetta Elian. Hän kääntää isien sydämet lasten puoleen ja lasten sydämet isien puoleen. Silloin en tuomitse maata perikatoon, kun tulen.”(Mal.3:23-24 KR92) Herran päivänä synti tuomitaan. Herran päivää edeltää kuitenkin Messiaan lähettäminen. Tämä Messias toisi pelastuksen ajan ihmisten ulottuville. Niin toteutuisi Jumalan tahto pelastaa ihmiskunta sen synneistä. Messias edeltäisi kuitenkin tienraivaaja; Elia, ja Johannes Kastaja toimi tässä palveluvirassa. Julistuksellaan hän raivasi tietä kääntymykselle jotta kuulijat löytäisivät tien Jeesuksen luokse. Johannes Kastaja oli siis profeetta; hän oli tuo Malakian profetian mainitsema Elia. Kehotus kää-

tymykseen ja parannuksen tekemiseen synneistä kuuluu myös kristityn päivittäiseen elämään. Myös joulun alla kristikunta hiljentyy paastoamaan ja tutkistelemaan itseään Jumalan sanan valossa. Evankeliumitekstin varsinainen huomio ei ole kuitenkaan Johannes Kastajassa, vaan Jeesuksessa – Jumalan Karitsassa joka ottaa pois maailman synnin. ”Seuravana päivänä Johannes oli Betaniassa, ja hänellä oli kaksi opetuslasta seurassaan. Jeesus kulki siitä ohi, ja osoittaen häntä Johannes sanoi: ”Katsokaa: Jumalan Karitsa!” Kun opetuslapset kuulivat hänen sanansa, he lähtivät seuraamaan Jeesusta.” (Joh. 1:35-37).

Kääntymys ja parannuksen tekeminen on asia johon Raamattu meitä toistuvasti kehottaa. Meidän ei kuitenkaan tule kuvitella, että tilivälien kuntoon saaminen Jumalan kanssa perustuisi meidän katumuksemme syvyyteen tai kääntymyksemme aitouteen. Ikään kuin se olisi ansio, johon Jumala mielistyisi ja sen perusteella hän katsoisi puoleemme. Kääntyminen Jumalan puoleen tapahtuu yksin armosta, yksin uskosta ja yksin Kristuksen sovitustyön tähden. Kääntymys on välttämätön, mutta jopa itse tahto kääntyä Jumalan puoleen on Jumalan tekoa meissä. Meidän luottamuksemme kohdistuu Jeesukseen Kristukseen ja hänessä meille lahjoitettuun ja hyväksymme luettuun lahjavanhurskauteen.

On tärkeä muistuttaa, että Johannes Kastaja julisti myös evankeliumia. Hän näet asetti julistuksensa keskipisteeksi Jeesuksen. Jeesus on ratkaisu syntiongelmaamme.

Päivän evankeliumitekstistä luemme, kuinka Johanneksen julistustoiminnan myötä muutamat ihmiset lähtivät seuraamaan Jeesusta, syntien sovittajaa ja Vapahtajaa. Kohtaaminen Jeesuksen kanssa oli evankelista Johanneksen mielestä niin tärkeä, että hän muistaa jopa ”kellonajan”, jolloin tuo tapahtui!

Bo Giertz kirjoittaa: ”Seuraavana päivänä Kastaja on taas paikalla mukanaan kaksi opetuslastaan. Toinen on Andreas, Pietarin veli. Toisen nimeä ei mainita. He kuulevat, mitä Kastaja sanoo Jeesuksesta ja ymmärtävät, mitä hän tarkoittaa. Tässä on nyt hän, jota he ovat odottaneet. Niinpä he lähtevät seuraamaan Jeesusta, kun hän kulkee ohi. Sitten kuvataan yksityiskohtaisesti, mitä tapahtui. Kyseessä on hyvin arkinen ja vähäpätöinen tapah-tuma, joka olisi tuskin ollut kertomisen arvoinen, ellei sillä olisi ollut erityistä merkitystä kertojalle itselleen. On perusteltua syytä olettaa, että nimetön opetuslapsi on sama kuin se, jota sanotaan ”toiseksi opetuslapsiksi” tai ”opetuslapsiksi, jota Jeesus rakasti”, siis Johannes itse. Tässä kertoo hän ensimmäisestä tapaamisestaan Jeesuksen kanssa. Ja hän kertoo sisällyttäen siihen hänelle tyypilliseen syvällisen salatun merkityksen. Aloitteen tekee Jeesus kääntyessään ympäri. Hän valitsee heidät eivätkä he häntä. Kun hän kysyy, mitä he etsivät, me kuulemme hänen kysymyksensä, jonka hän tekee kaikille etsiville ihmisille: Mitä sinä etsit? Mitä oikeastaan tahdot? Ja kun he kysyvät, missä hän asuu, he käyttävät sanaa, joka merkitsee ”jäämistä” ja ”pysymistä” ja joka alituisesti toistuu tässä evankeliumissa. Se, joka on ja pysyy, on Jumala. Meitä kutsutaan pysymään hänessä. Jeesus pyytää meitä tulemaan ja katsomaan. Johannes käyttää molempia sanoja kuvaamaan uskoa: se on Jeesuksen luo tulemista ja hänen todellisen olemuksensa näkemistä. Niinpä he tulevat Jeesuksen luokse ja viipyvät, ”pysyvät” hänen luonaan koko päivän. Heistä on tullut opetuslapsia. Vielä vanhana Johannes muisti, paljonko kello oli, kun kaikki alkoi: ”oli noin kymmenes hetki”, siis kello neljä iltapäivällä.” ●

Taito Heikkilä

TM, Perustan toimitussihteeri

Herran syntymä on lähellä

4. ADVENTTISUNNUNTAI 22.12.

MATT. 1:18-24

(Perusta 6/2016) Neljäs adventtisunnuntai edeltää joulua, Jeesuksen syntymän juhlaa, ja luonnollisesti on sisältönsä puolesta yhteenkuuluva sen kanssa. Erityinen painopiste on ottaa esiin se, minkä apostolinen uskontunnustus ilmaisee: ”sikisi Pyhästä Hengestä”. Kysymys on luonnollisesti laajempi, ei vain tämä yksityiskohta, vaan sen johdonmukainen konsekvenssi. Luonnonlakien vastainen ja ainutkertainen tapa saada alkunsa on yksi peruste sille, että syntyvä lapsi ei ole pelkästään ihminen, vaikka Hän on myös sitä. Johdonmukaisesti uskontunnustus jatkaa: ”syntyi neitsyt Mariasta”.

On luonnollista, että näitä kristinuskon sanoman perusihmeitä on kritisoitu ja ne on kielletty mahdottomina. Ne eivät mahdu luonnontieteelliseen maailmankuvaan, jossa asiat pitää voida verifioida tieteellisillä kokeilla. Mikään luonnon puitteissa mahdollinen tapahtuma, esimerkiksi partenogeneesi, ei tule kysymykseen, koska sitä ei voi tapahtua nisäkkäillä. On kysymys todellisesta ihmeestä, luonnonlakien vastaisesta tapahtumasta, jonka tekijänä voi olla vain luonnonlakien asettaja, Jumala. Näitä ihmeitä ei ole tahdottu kieltää vain positivistisen ja siksi ateistisen maailmankatsomuksen taholta, vaan näin ovat tehneet myös monet kristityt, joiden huolena on se, ettei nykyaikainen koulutettu ihminen kykene uskomaan Jumalaan, jos tähän uskoon on välttämätöntä yhdistää mahdottomana pidettyjä asioita. Kysymys kuuluu tällöin, pitääkö Jeesuksen olla syntynyt Pyhän Hengen vaikutuksesta ilman isää voidaksemme pitää Häntä Jumalan Poikana. Usein vastataan, että ei tarvitse. Tällöin kuitenkin on otettava kehiin adoptio-teoria. Se puolestaan tarkoittaisi Hänen ole-

van pohjimmiltaan vain ihminen ja sellaisena perisyntynyt alainen. Vaikka Hän olisi profeettojen tavoin – ja kenties suurimpana kaikista profeetoista – valittu erityistä tehtävää varten Jumalan lähettämäksi ja Häntä lähellä olevaksi sanansaattajaksi, ei Hän voisi toimittaa sitä tärkeintä tehtävää, jota varten Hän tuli maailmaan, syntien sovitusta uhrikuolemansa kautta. On tärkeää tehdä ero: Jeesus ei ole synnitön siksi, että Hän on syntynyt neitsyestä (sukupuoliakti ei ole syntiä eikä tee syntiseksi), mutta jumalallinen Hän on tämän tähden ja siksi myös synnitön.

Kristuksen aidon jumaluuden kieltävät vetoavat siihen, että neitseestäsyntymisajatus esitetään vain Matteuksen ja Luukkaan evankeliumeissa. Ja tämän lisäksi viitataan siihen, että Jesajan ennustuksessa (7:14), johon Matt. 1:22 viittaa, käytetyn käsitteen almah merkitys on yleisesti ottaen nuori nainen. Septuaginta, Aleksandrian juutalainen oppineisto, kreikaksi sen käsitteellä parthenos, neitsyt. Heidän ratkaisuaan ei voi pitää vääränä; oppineina juutalaisina he hallitsivat hyvin oman pyhän kirjansa kielen ja hellenistisen kulttuurin keskellä eläneinä myös kreikan kielen. En ole kielitieteilijä, mutta pidän uskottavana, että vanhan heprean nuori nainen ei viittaa pelkästään ikään, vaan myös naimattomuuteen ja sukupuoliseen koskemattomuuteen, aivan samoin kuin ruotsin jungfru tai saksan Jungfrau. Vaikka näiden sanojen toinen osa on, ei vain nainen, vaan suorastaan rouva, merkitsee käsite kuitenkin yksiselitteisesti neitsyttä.

Neitseestä syntyminen esiintymisen vain kahdessa evankeliumissa ei tarvitse olla ongelma. Ajatus kytkeytyy kiinteästi siihen, että Jeesus on Jumalan Poika. Tämä näkyy Markuksella Jeesuksen kasteen yhteydessä tapahtuvassa taivaallisessa julistuksessa: ”Tämä on minun Poikani”, ja Johanneksella suorastaan pre-eksistenttisen Jumalan luona olevan Sanan, joka on Ju-

mala, tulemisena ihmiseksi, niin että Isän luona oleva Poika ilmoittaa meille Jumalan. Mitä näistä vielä puuttuu? Vastaavasti Paavalin Roomalaiskirjeen alun ajatus Jeesuksen asettamisesta Jumalan Pojaksi ylösnousemuksessa ei ole adoptiokristologiaa. Teksti ilmaisee, että Hän oli Jumalan Poika, joka oli lihan mukaan (inhimillisen syntyperän puolesta) Daavidin jälkeläinen (Jumalan Poika ihmisenä, heikkoudessa). Ylösnousemuksessa Hänet asetettiin Jumalan Pojaksi voimassa, (kr. en dynamei). Kristuksen korotus, kaiken vallan saaminen (Matt. 28) tapahtui ylösnousemuksessa. Tämän taustan varaan rakentuu tapahtuman meitä tarkoittava tähtäyspiste: Koska Jeesus oli tällainen, Hän oli – ja on – Immanuel, Jumala meidän kanssamme. Hän ei ole erossa meistä eikä meitä vastaan, vaan lähellämme oleva elävä Jumala, jonka rakkaus lahjoitetaan meille, kun turvaudumme Hänen meidän puolestamme tekemäänsä sovitustyöhön. Jumalana ja ihmisenä Hän silloitti uhrillaan Jumalan ja ihmisen välillä olevan kuilun. ●

Arno Toivanen
Rovasti, Iisalmi

Lupaukset täyttyvät

AP. T. 13:16–26

JOULUAATTO 24.12.

Jumalan lupaukset täyttyvät. Siinä on joulun merkitys tiivistettynä. Latinalaisista 800-luvun antifoneista syntynyt virsi 756 Oi saavu jo, Immanuel tavoittaa päivän epistolatekstin sävyn ja sanoman kauniisti: ”Oi verso suvun Daavidin, luo valoa si kansoihin. Me syvyydestä huudamme: Pois ota raskaat kuormamme! Jo riemuitkaa! On Luojamme nyt Kristuksessa kanssamme.”

Paavali ja Barnabas ovat saapuneet Pisdian Antiokiaan. Lähetyssearnaajat osallistuvat synagogajumalanpalvelukseen. Paikalla oli myös jumalaapelkääväisiä eli

VT:sta kiinnostuneita pakanoita. Luukas kuvaa synagogajumalanpalveluksen liturgiaa myös kohdassa Luuk. 4:16–21.

Kehotuksen sana. Synagogan liturginen kaava Antiokiassa oli sama kuin Jerusalemissa. Rukousjaksoa seurasi luku-kappale Toorasta. Sitten luettiin katkelma profeettakirjoista. Nämä tekstit valikoituivat vuodenvaihteen mukaan vaihtuvista tekstikatkelmista ja niiden lukeminen riitti useimmiten saarnaksi. Mikäli joku kykeni koulutuksensa puolesta kommentoimaan luettua tekstiä, niin sellaista kunniavierasta kuunneltiin. Paavali ja Barnabas esiintyivät oppineina miehinä. Barnabas oli kotoisin Jerusalemissa ja Paavali oli Gamalielin oppilas. Synagogan esimiehet tulivat erikseen pyytämään heiltä ”kehotuksen sanaa”, eli saarnaa luetuista raamatunkohdista (jae 15).

Paavali aloittaa puheen. Juutalaisena kirjanoppineena hän perustelee väitteensä Vanhalla testamentilla. Paavalin puheen alkuosa on lähinnä vanhan kertautusta. Hän alleviivaa Jumalan toimintaa historiassa. Jumala hallitsee maailman tapahtumia. Jumala on valinnut Israelin omaksi kansakseen muiden kansojen keskeltä. Tämä valittu kansa on Jumalan erityisen huolenpidon ja rakkauden kohde. Erilaiset tuhovoimat, kuten Egyptin orjuus tai kansan hallitsijoiden jumalattomuus, eivät riistä Jumalan armoa, jota hän osoittaa omilleen. Heille Jumala on antanut erityiset lupauksensa. Pelastushistorian keskellä Jumalan lupaukset huipeutuvat messiaan saapumisessa ja Jumalan valtakunnan toteutumisessa. Tähän Jumalan valtakuntaan myös pakanat ovat kutsuttuja. Ensin Paavali käsittelee kuitenkin messiaan juutalaista taustaa.

Kuka on messias? Pohdinnat Jumalan lupauksien täyttymisestä olivat yleisiä tuohon aikaan. Kuka tuo messias on? Milloin hän saapuu? Johannes Kastajan rooli ja merkitys mietitytti monia. Johannes

oli tunnettu hahmo, ja häneen oli kohdistunut suuria odotuksia. Paavali haluaa puheessaan kumota ajatuksen Johannes Kastajan messiaanisuudesta. Tämän hän tekee lainaamalla tämän omia sanoja, joissa hän kiistää olevansa itse se luvattu (jakeet 24–25). Johannes Kastajan puheet omasta arvottomuudestaan messiaan rinnalla vahvistavat tätä perustelua.

Paavalin julistuksen tähtäyspiste on julistuksessa messiaasta. Se, mitä Paavali aikoo sanoa, vaatii kuitenkin pohjustusta. Paavali viittaa ensin messiaan esikuvii Vanhassa testamentissa. Tämän hän tekee kuningas Saulin ja kuningas Daavidin keskinäisen suhteen kuvauksella. Kuningas Saul sai hallita aikansa, mutta Jumala siirsi hänet syrjään. Sitten kuninkaaksi voideltiin Daavid, joka kaikessa täytti Herran tahdon. Edes aviorikos ja murha eivät mitätöineet Daavidin esikuvallisuutta, sillä Daavid katui tekoaan. Daavid toimii Vanhassa testamentissa paitsi ihanne-kuninkaan roolimallina, myös messiaan esikuvana. Messias syntyisi Daavidin heimoon. Tämä näkyy myös siinä, miten Jeesus otettiin vastaan huudoin ”Hoosianna, Daavidin Poika! Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!” (Matt. 21:9).

Jumalan lupaukset täyttyivät. Paavali on tulossa puheensa huippukohtaan. Hän on valmistanut kuulijoitaan kohtaamaan sanoman Jeesuksesta, Daavidin Pojasta. Hän todella täytti ja toteutti Jumalan tahdon elämässään. Ennen kaikkea Jeesus pelasti kansansa ja sovittaisi sen synnit.

Erkki Ranta on pohtinut sitä, viittasiko Paavali puheessaan myös entiseen elämäänsä kristittyjen vainoajana. Saul vainosi Daavidia ja Jumala siirsi hänet sivuun. Paavali, toiselta nimeltään Saul, vainosi vuorostaan Daavidin Poikaa. Paavali kuitenkin vältti tuomion, toisin kuin kuningas Saul aikoinaan. Entinen vainoja saa nyt julistaa ilosanomaa tuosta Voidellusta, Kristuksesta.

Paavalin sanoma on mullistava. Messias on jo saapunut. ”Daavidin jälkeläisistä Jumala on lupauksensa mukaan antanut Israelille Pelastajan, Jeesuksen” (Jae 23). Tähän yhteen jakeeseen sisältyy paljon. Jeesus on paitsi kuningas ja hallitsija, mutta myös Pelastaja. Tämä Jeesus tahtoo pelastaa synnin, kuoleman ja perkeleen vallassa olevat. Tätä pelastusta ja vapautuksen sanomaa Paavali julisti, ja siihen myös me saamme asettaa toivomme tänään. Jumala on täyttänyt lupauksensa. Hän on tullut keskellemme. Synnit on sovitettu ja meillä on rauha Jumalan kanssa. Siksi laulamme: ”Jo riemuitkaa! On Luojamme nyt Kristuksessa kanssamme.” ●

Taito Heikkilä

Kristuksen todistajat

AP. T. 6: 8, 11-15, 7: 51-60

26.12.2019 TAPANINPÄIVÄ (2. JOULUPÄIVÄ)

Kristittyjen kohtaama vaino ja halveksunta kertoo tässä maailmanajassa valitsevasta syvästä kahtiajaosta. Toisaalta Jumalan pelastussanoma synnyttää iloa ja riemua sen vastaanottavissa, toisaalta sanoma rististä on loukkaus evankeliumin hylkääville. Maailman paras uutinen syntien sovituksesta ja iankaikkisesta elämästä synnyttää myös vastustusta. Kristittyjä vainotaan, sillä he tunnustautuvat Jeesuksen seuraajiksi. Tämä ajatus Jeesuksen seuraajien kohtaamasta vastustuksesta käy ilmi jo Herramme omasta opetuksesta: »Muistakaa, mitä teille sanoin: ei palvelija ole herraansa suurempi. Jos minua on vainottu, vainotaan teitäkin. Jos minun sanaani on kuultu, kuulaan myös teidän sanaanne. (Joh. 15:20) Tämä Jeesuksen puhe sisältää paitsi muistutuksen vainoista, mutta myös lupauksen siitä, että Jeesuksen palvelijoiden julistamaa elämän sanaa myös kuullaan. Evankeliumi leviää kaikkeen maailmaan, kaikkien kansojen ja

kielten keskelle vainosta huolimatta. Voittosanoma synnin, kuoleman ja Perkeleen voittaneesta Jeesuksesta Kristuksesta leviää. Ihminen saa uskoa syntinsä anteeksi Jeesuksen sovituskuoleman tähden. Synnit ovat poissa, yksin armosta, yksin Kristuksen tähden.

Kristityt ovat tällä hetkellä maailman suurin vainottu uskonnollinen ihmisryhmä. Ainakin 73 maassa vainotaan kristittyjä ja noin 245 miljoonaa kristittyä koee vakavaa vainoa. Vuonna 2018 yli 4136 ihmistä kuoli uskonsa tähden. Voi olla vaikea ajatella ja nähdä, että kristittyjen vaino voisi kirkastaa Jumalaa millään tavoin. Tunnetasolla saatamme kysyä, että miten Jumala sallii omiensa kärsivän ja kuolevan Jeesuksen nimen tähden? Kristityt kuitenkin todistavat sanoillaan, teoillaan ja elämällään Kristuksesta. Vaikeinta on hyväksyä se, että kristitty voi kuollessaankin antaa kunnian Jumalalle. Se, että kristitty kuolee ei ole poikkeuksellista ja ihmeellistä; ihminen on kuolevainen. Sen sijaan se, että kuolemansa hetkellä Jeesuksen oma saa olla Jumalan suojassa, Hänen, joka on kuolemaa väkevämpi, se ravistelee päivän tekstin äärellä. Tämän sunnuntain epistolatekstissä kerrotaan tästä. Apostolien teoissa kuvataan rohkean uskon tunnustajan Stefanoksen viimeisiä hetkiä.

Kuolemansa kynnyksellä, Stefanos saa nähdä, kokea ja uskoa itselleen rohkaisevan viestin Jeesukselta itseltään. Kivet ovat sinkoutumassa kohti uskollista todistajaa. On lähdön hetki. Vainoojat ovat toteuttamassa kivitystuomiota. Siinä hetkessä Jumala osoittaa seuraajilleen olevansa hänen omansa kanssa. ”Mutta Pyhää Henkeä täynnä Stefanos nosti katseensa taivasta kohti ja näki Jumalan kirkon kauden ja Jeesuksen, joka seiso i Jumalan oikealla puolella.” (Ap.t. 7:55)

Erkki Ranta kirjoittaa: ”On sykähdyttävää nähdä, millä kunnioituksella tai-

vaaseen korotettu Kristus suhtautuu todistajaansa, joka ei häpeä hänen nimeään vastustajienkaan edessä ja on valmis todistamaan myös hengellään. Stefanoksen tavoin kaikilla kristityillä on kaksi puolestajaa, maan päällä Pyhä Henki, taivaassa Jeesus Kristus. Sen, joka tunnustaa Jeesuksen ihmisten edessä, hän tunnustaa Isän edessä (Luuk. 12:8). Stefanoksen viimeinen pöytäpalvelus tapahtui todella tommun kautta. Tomuun vaipuneenakin hän vielä hoiti ”virkaansa” esirukoilijana jopa vihamiestensä puolesta.” Vainot eivät voi evankeliumia pysäyttää. ●

Taito Heikkilä

Kaikki, jotka odottavat

LUUK. 2:33-40

1.SUNNUNTAI JOULUSTA 29.12.

Luukkaalla, evankeliumien kirjoittajista ainoana, on kerrottavaa Jeesuksen ensimmäisistä viikoista. Evankeliumikirjansa 2. luvun tärkein tietolähde on äiti Maria, kuten Syyrian Antiokian 40-luvun herätyksen lahja kristikunnalle, lääkäri ja historioitsija Luukas tyylikkäästi mainitseekin. (Luuk. 2:19,51) Perimätiedon mukaan isä Joosef kuoli samoihin aikoihin kuin keisari Augustus eli v. 14 jKr, joten ensimmäisten seurakuntalaisten ja Luukkaan lukuisten haastateltavien joukossa Joosef ei ollut. Luukas tuskin jäi seuraamaan vuoden 44 alkusyksyn olympiakisoja Antiokiaan, vaan kiirehti Jeesuksen kotimaahan tutkimaan, mistä Jeesuksessa ja kristinuskossa oikein on kysymys. Johannes Markus liittyi Paavalin lähetystiimiin v. 45 tai 46, jolloin ilmeisesti Markuksen (Pietarin) evankeliumi valmistui. (Ap.t. 12:25) Luukas puolestaan liittyi Paavalin matkaan v. 50, jolloin Luukas oli tutkimus- ja kirjoitustyönsä puolesta valmis jättämään Juudean. (Ap.t. 16:10)

Tänään meille kerrotaan kahdesta joulun (Jeesuksen syntymän) odottajasta, Si-

meonista ja Hannasta. Siellä missä nimi merkitsee jotakin, rukousta, toivetta tai uskontunnustusta. Simeon merkitsee rukouksen kuulemistä ja Hanna merkitsee armoa. Eri lähteiden mukaan Jeesuksen syntymän aikoihin Israelissa oli ilmassa messiaan odotusta, mikä houkuttelikin esiin lukuisia valemessiaita. Toisaalta kovin monen messias-odotukset olivat väsyneet. Viimeisestä profeetasta Malakiasta oli jo kulunut 400 vuotta ja taivas oli vaihtanut. Paholainen kyllä joutui tarkkaamaan vuodesta 733 eKr. saakka huolestuneena – Lutheria soveltaakseni – jokaista lasta odottavaa nuorta naista, kenestä ja milloin syntyisi pään murskaaja. (Jes. 7:14; 1. Moos. 3:15) Maria lie kertonut Luukkaalle, että oli heitäkin erityisesti maan hiljaisten joukossa, joiden odotus oli pysynyt lämpimänä. Simeon odotti Israelille luvattua lohdutusta” ja Hanna rohkaisi kaikkia, ”jotka odottivat Jerusalemin lunastusta”. Kaksi vanhusta eivät odottaneet poliittista vapauttajaa, vaan syntisen lunastajaa ja kuolevan lohduttajaa. Elävän ja tosi seurakunnan tuntomerkki on Jeesuksen toisen tulemisen odotus. Sitä Simeon ja Hanna nyt rohkaisevat.

Millainen on maan hiljaisten Jeesuksen odottajien todistus? (Ps. 35:20) Uskovat Jumalaan ja kuuntelevat Raamatun sanaa, osallistuvat jumalanpalvelukseen, rukoilevat ja laulavat hengellisiä lauluja, matkaavat hengellisille juhlille, odottavat Jeesusta ja tähän kasvattavat lapsensakin. Ihmeellistä Hengen johdatusta sai kokea Simeon niin kuin Hannakin ja molemmat tuntevat Joosefin sylissä olevan Jeesuksen. (Luuk. 2:27,38). Avara maailmanläheyyden mieli on kummallakin. Jumalan erityinen ilmoitus, Sana ja Kristus kuuluu ”kaikille kansoille” ja ”kaikille”. Syliin kaappasivat ja siunaavat kanssavaeltajan. Ensin kohtaavat Jeesuksen lunastajanaan ja lohduttajanaan ja vasta sitten kuoleman. Voi kuolla rauhassa. (1. Moos. 46:30)

Niin vaihtuu ehtoovirsi taivaan ylistysvirteen. Jos kohtaa kuoleman ennen kuin on kohdannut Jeesuksen, ei ole sellaisessa lähdössä lohtua ja toivoa.

Jeesus profeettallisen sanan mukaan jakaa ihmiset kahteen leiriin. Kaikki omat ansiot ja hyvyydet puretaan, jotta uusi voidaan rakentaa. Sitä on ”nollapisteen armo”. (Erkki Ranta) Toisille Jeesus on loukkaus ja merkki, jota ei tunnusteta. (Jes. 8:14,15) Mutta toiset hän nostaa lankeemuksesta pelastukseen. Jeesus on kohdalosi: Niin kuin sinä teet Jeesukselle, niin tehdään sinulle. (Matt. 25:40, 45). Pahinta, mitä voit Jeesukselle tehdä, on, ettet tee hänelle mitään. Suhde Jeesukseen paljastaa sisimmän, sen, mitä sinulle oikeasti kuuluu.

Tarkka on Luukas lähteidensä kanssa. Suurta arvostusta nautti Hanna, koska naisprofeetaksi sanottiin ja profeetta oli arvokkainta, mitä juutalainen tuns. Hanna lisäksi UT mainitsee yhden, Iisebelin, joka sanoo itseään profeetaksi. (Ilm. 2:20) Hanna kuului yhteen Israelin kymmenestä heimosta, jotka olivat kadonneet Assyrian pakkosiirtolaisuudessa yli 700 vuotta aikaisemmin. Esi-isä oli palannut tai ei ollut lähtenytäkään. Asserin (nimi tarkoittaa onnea) suku oli asuttanut Välimeren rantakaistaa Luoteis-Galileassa. Fanuelin (”Jumalan kasvat”) Hanna-tytär oli avioitunut nuorena, mutta liittoa kesti vain seitsemän vuotta. Kaikesta päättäen Hanna oli lapseton ja elänyt leskenä yli 60 vuotta. Liitto lienee ollut onnellinen, koska Hanna ei huolinut ketään muuta miehensä tilalle, kuten tapa oli. Hän ei myöskään palannut vanhempiensa luo. Mikä oli Hannan valinta? Elämä temppelissä 60 vuotta, jokainen jumalanpalvelus, paasto (kaksi päivää viikossa), rukous eli turvautuminen siihen Herraan, joka ei kuullut hänen rukouksiaan, ei antanut lasta vaan sen sijaan otti miehenkin pois. Mitä ristin teologiaa! Nyt Hanna oli 84-vuotias. (to-

dennäköisempi). Kuusikymmentä vuotta joulun odotusta, Jerusalemin lunastusta. Ehkä hän oli saanut Herralta sanan Jesaja 52:8,9. Mitä merkitseekään vanhalle, että on vielä jotakin mitä kannattaa odottaa. Hanna ei odottanut miestänsä tai lapsia käymään. Niitä ei ollut. Hän odotti Jeesusta! (Jes. 40:31) Joulu tuli. Jeesus tuli. Moni on viettänyt jo 60 joulua, muttei ole vielä kohdannut Jeesusta.

Miksi Hanna sydämen piti särkyä? Siksi, ettei olisi enää muita, joita odottaa, ei muita auttajia, ei muita lunastajia. Oli Jeesus. Luther toteaa, että Jumalalla on kaksi virkaa: ylpeitä hän painaa alas ja alas painettuja hän nostaa ylös. ”Vaikka minä vaeltaisin pimeässä laaksossa”, kuitenkin vaellan rauhassa, sillä sielu tuntee tien, alun, kulun ja lopun tai ainakin hänet, joka tuntee tien. Kulku ei jää pimeään laakson, vaan kulkee sen kautta. Laakso ei ole kuoleman laakso, vaan ”kuoleman varjon maa”. Tiedäthän, mitä varjo merkitsee? Jotta on varjo, on lähellä oltava myös valo.

Sitten tosi Jumala ja tosi ihminen Jeesus palasi äidin ja isän mukana kotiin, Nasaretiin. Nasaret (ja Zippor) olivat Marian kotiseutua, Beethlehem ja Jerusalem taas Joosefin. Jos lasten surmauttaja Herodes Suuri kuoli v. 4 eaa. ja Jeesuksen perhe saattoi sen jälkeen palata pelotta takaisin isiensä maalle, jää ajoissa ja tapahtumien järjestyksessä mietittävää. ●

Keijo Rainerma

Kankaanpään kirkkoherra

Herran huoneessa

ROOM. 12: 1-5

2. SUNNUNTAI JOULUSTA 5.1.

(**Timo Eskola:** *Evankeliumi Paavalin mukaan*, Perussanoma 2003).

Paavalin ajatus elävästä uhrista ja järkevistä jumalanpalveluksesta on rohkeaa temppelijumalanpalveluksen uudelleentulkintaa. Temppelillä on hänelle aina

syvä hengellinen merkitys. Perinteisellä juutalaisella uskolla ja Jerusalemin temppelellä ei enää ole sitä asemaa kuin ennen. Kristus on muuttanut tässä mielessä aivan kaiken. Paavali on vakuuttunut siitä, että uskovat ovat pappeja Kristuksen uudessa temppeleissä. Hänen oma työnsä lähetysmatkoilla on papillista palvelusta Jumalalle (15:16). Seurakunta puolestaan on uusi temppeli, joka rakentuu elävistä kivistä (Ef. 2:20-22). Koska jo Vanhassa testamentissa Jumala puhuu tulevasta aikakaudesta, jossa Hengen täyttämisenä palvelullaan Jumalaa totuudessa, on kristityn uusi elämä nähty tällaisen toiveen toteutumana. Jeesukseen uskovat on täytetty Pyhällä Hengellä. Heissä on Hengen sinetti ja siksi he asuvat Hengen kautta Jumalan todellisessa, näkymättömässä temppeleissä. Tämä on armon temppeli, jonka varsinaisena uhrina on itse Kristus. Tässä temppeleissä on siksi vain yksi mielekäs uhri, jonka kristitty voi antaa. Se on hänen elämänsä, joka uhrin tavoin pyhitetään ja erotetaan Jumalalle.

Tämä uusi Jumalan temppeli on samalla Kristuksen ruumis. Se on yksi suuri kokonaisuus, josta me kaikki olemme osallisia. Sen yhdistää Kristuksen sovitus työ ja sen toteuttaa hänen armonateriansa, ehtoollinen. Yhdestä ruumiista osalliset ovat uudessa Kristus-ruumiissa toistensa jäseniä. Paavalin opetus herättää kuitenkin aina suuria kysymyksiä meidän käytännön elämämme osalta. Onko muutos todella mahdollinen? Miten voimme ottaa vastaan tällaista puhetta, kun elämämme tuntuu pikemminkin muistuttavan roomalaiskirjeen seitsemännen luvun kauhuna näkyjä: paha riippuu minussa kiinni? Kyse on siitä sisäisestä taistelusta, johon Pyhä Henki johtaa jokaisen uskovan. Lihan ja Hengen taistelu on elämän merkki. Se merkitsee pyrkimystä pitää itsensä synnille kuolleena, kuten Paavali aikaisemmin sanoi. Muutosta tapahtuu - onneksi - ja

siksi synti ei pääse enää täydellisesti turmelemaan meidän elämäämme tai meidän kauttamme lähimmäisten elämää.

Tärkeintä apostolin mielestä on kuitenkin se, että emme mukaudu tämän Jumalan vastaisen maailman näkemyksiin. Kristukseen uskova on periaatteita ja arvoja, jotka erottavat hänet tämän maailman arvoista. Ne tulevat sekä Jumalan hyvästä laista että evankeliumista. Oikean ja väärän ero on kristitylle tärkeä, koska sen avulla paljastuu synti. Siksi kristittyjä ohjataan elämän kunnioittamiseen, uskollisuuteen, perheen kunnioittamiseen ja kaikinpuoliseen lähimmäisen rakastamiseen. Kenenkään ei pidä suosia uskottomuutta, petosta, ahneutta tai toisen kustannuksella elämistä.

Myös evankeliumi antaa uskovalle arvoja. Me uskomme, että Kristus on ainoa tie pelastukseen. Siksi todellinen seurakunta muodostuu vain niistä, jotka uskovat Kristukseen. Yleinen Jumala-usko ei pelasta ketään. Toisten uskontojen kauniitkaan periaatteet eivät auta yhtään ihmistä lähentymään Jumalaa. Seurakunnan todistus Kristuksesta on yksinkertainen ja selvä. Kristus lahjoittaa uuden elämän. Me emme mukaudu kulttuuriin emmekä yhteiskuntaan. Me emme nosta mitään Kristuksen rinnalle. Hän yksin on seurakunnan Herra.

Niinpä Paavali huomauttaa, että seurakunta on Kristuksen ruumiina uusi yhteisö. Siinä pyritään palvelemaan toisia. Kukin saa palvella lähimmäistä niillä lahjoilla, joita Jumala antaa. Nämä lahjat ovat erilaisia ja ne kaikki tähtäävät yhteen ihmeelliseen päämäärään: että evankeliumin rauha ja ilo voisivat tulla kaikkien kristittyjen kohdalla täydellisiksi. Armon yhteisössä kaikki palvelee armoa. Toisaalla Paavali kirjoitti: vapauteen Kristus vapautti meidät. Tätä vapautta myös hänen lahjansa edistävät. Ne avaavat synnin lukkoja ja korjaavat rikki menneitä elämän alueita. Ne

parantavat ihmissuhteitamme ja antavat rohkeutta Kristuksen tunnustamiseen ihmisten keskellä. Sitä kaikkea armo tekee.

Paavalin opetukseen liittyy samalla myös varoituksia. Kristittyjen elämä voi etsiytyä myös väärille urille. Ensiksi Paavali huomauttaa, että kenenkään ei pidä itse etsiytyä johtajaksi seurakunnassa. Tämä on vaikea läksy monille kristityille. Usein käy niin, että johtajan paikkoja on seurakunnassa liian vähän ja uudet johtajat hajottavat koko seurakunnan. Kirkkohistoria on järkyttävällä tavalla täynnä esimerkkejä tällaisesta hajaannuksesta. Uuden testamentin sivuilta löydämme karmaisevan esimerkin Korintin seurakunnasta. Paavali itse toteaa, että armolahjoista ei seurakuntaväen keskuudessa ollut puutetta. Niitä kuitenkin käytettiin väärin. Ihmiset eivät olleet ajatelleet itsensä ”sen uskon määrän mukaan”, jonka Jumala on antanut. Hengellisesti ylpistyneet ihmiset olivat ryhtyneet johtajiksi omissa ryhmissään ja näin oli seurakunta täynnä riitoja. Voiko tällaista ongelmaa mitenkään ratkaista? Onko vaikeisiin tilanteisiin mistään apua? Tie on vaivalloinen. Itsevalituiksi johtajiksi ryhtyneiden pitäisi tehdä parannus synnistään ja luopua väärästä johtajuudestaan. Sitä kuitenkin harva on valmis tekemään. Siksi hajaannus on usein todennäköisempää kuin Kristuksen tahdon mukainen järjestys seurakunnassa. Raamatullinen kristillisuus ei kuitenkaan saa koskaan luopua tästä tavoitteesta eikä antautua itsevalitujen johtajien vaatimuksiin. ●

Timo Eskola,

TT, Suomen teologisen instituutin tutkija

Jeesus, maailman valo

MATT. 2:1–12

LOPPIAINEN 6.1.

Onko mieleesi tullut joulukuusen kahdeksansakaraista latvatähteä paikoilleen

asetellessasi tai pois ottaessasi, että pitelet kädessäsi Betlehemin tähteä? Tähteä, joka ohjasi idän tietäjät Jeesus-lapsen luo. Tietäjät, maagit, aikansa astronomit, tunsivat tähtitaivaan. He tiesivät, että heidän näkemänsä tähti merkitsi kuninkaan syntymää. He arvelivat, että lapsi syntyisi pääkaupungin loisteliaissa oloissa, kuten ainakin mahtimiehen poika, ja niinpä he pyrkivät tervehtimään vastasyntyntä kuningasta lahjoineen. Herodeksen luoltuaan he eivät edes kysyneet, oliko syntynyt kuningas, vaan missä kuningas oli syntynyt.

Martti Luther kirjoittaa, että jos hän olisi ollut siellä, hän olisi jäänyt Jerusalemin temppeliin ja sanonut: ”Jumala asuu täällä, ja jos Lapsi on löydettävä jostakin maailman kolkasta, se on varmasti täällä, missä kaikki papit ovat koolla ja Jumalaa palvelevat.” Luther kuitenkin jatkaa: ”Meidän kannattaa ottaa oppia näiden pakanoiden esimerkistä. Heidä ei loukannut se, että heidät opastettiin Jerusalemin suurkaupungista vähäiseen Betlehemiin.” Huomionarvoista on se, ettei kukaan lähtenyt Jerusalemissa tietäjien mukaan kohti Betlehemiä. Ylipapit ja lainopettajat kyllä tiesivät kirjoitukset, mutta eivät toimineet niiden mukaan. He tunsivat Bileamin näyn, jonka mukaan ”tähti nousee Jaakobin keskeltä, valtiaan sauva Israelista” (4. Moos. 24:17). He myös tunsivat profeetta Miikan ennustuksen, jossa sanotaan, että ”Sinä Betlehem, sinä Efrata, sinä olet pienin Juudan sukukuntien joukossa! Mutta sinun keskuudestasi nousee Israelille hallitsija. Hänen juurensa ovat muinaisuudessa, ikiaikojen takana” (Miika 5:1).

Tämän uuden kuninkaan suku oli siis paljon vanhempi kuin Herodeksen suku. Ei ihme, että Herodesta kilpaileva kuningas pelotti. Herodes ymmärsi, että Messiaan saapuminen toisi hänelle Jumalan tuomion, ja hänen kuningaskuntansa

olisi pian mennyttä. Hän halusi raivata kilpailijan tieltään jopa niin että tapatti kaksi poikaansa. Hänen neuvonantajansa olivat auliit kertomaan, missä lapsi oli kirjoitusten mukaan syntynyt. Tieto Messiaasta sai koko Jerusalemin pelon valtaan, sillä tuohon aikaan messiaasta toisaalta odotettiin, toisaalta hänet haluttiin torjua. Siksi juutalaiset hengelliset johtajat antoivat vierasmaalaisten muukaalaisten lähteä ottamaan selvää, missä lapsi oli, mutta he itse suhtautuivat häneen välinpitämättömästi. Lieneekö syynä ollut pelon lisäksi se, että juutalaisuudessa kaikki taivaankappaleiden palvontaan liittyvä oli ehdottomasti kielletty.

Tietäjät sen sijaan tulivat tervehtimään vastasyntynyttä juutalaisten kuninkaana ja Messiaana. Tämä havainnollistaa hyvin sen, miten pakanat tulivat ottamaan vastaan pelastuksen, kun Israelin kansa torjui Jeesuksen. Suhtaudummeko me Jeesukseen niin kuin Herodes ja hänen oppineensa vai niin kuin tietäjät? Saako Betlehemin tähti ohjata sinut ja minut Jeesuksen luo, vai jäämmekö seuraamaan sivusta, kun muut menevät?

Tietäjät uskoivat luottavaisina ja muita mutkitta sellaiseen, mitä eivät olleet nähneet. Sen vuoksi Jumala toi heidät omasta maastaan sinne, missä he saivat kuulla Sanan, mutta antoi heidän kuitenkin ensin kulkea harhaan ja hätääntyä kun tähti katosi, eikä kukaan kaupungissa edes tiennyt, että kuninkaan syntymistä odotettiin. Mutta tietäjät noudattivat Sanaa, ja Jumala rohkaisi heitä asettamalla tähden takaisin paikoilleen. Se johdatti heidät nyt Betlehemin kuninkaalliseen kaupunkiin ja juuri sinne, missä vastasyntynyt lepäsi.

Tietäjät vahvassa uskossaan torjuivat kaikki terveen järjen epäilykset. Profetaan sanaa ja tähden todistusta seuraten he hyväksyivät alhaisissa oloissa syntyneen Jeesus-lapsen – ihmiseksi tulleen

Jumalan – kuninkaakseen. Lutherin mukaan maailma ei olisi tehnyt niin, vaan olisi omien vaatimustensa mukaisesti kaivannut samettittynyttä ja palvelusväen joukkoa: ”Maailma antaa lahjojaan niille, joilla on ennestään tarpeeksi, ja sieppaa niiden hankkimiseen leivän nälkäisten suusta, vaikka näillä ei ole muuta kuin se minkä he ansaitsevat raatamalla selkensä verille.”

”Jos me kristityt haluamme liittyä tietäjiin”, Luther sanoo, ”meidän täytyy sulkea silmämme kaikelta, mikä kimaltelee maailman silmissä ja katsoa sen sijasta sitä mikä on halveksittua ja typerää, auttaa köyhiä, lohduttaa syrjittyjä, tukea lähimmäistä hänen ahdingossaan”. Matteuksen evankeliumi, jossa kerrotaan idän tietäjistä, päättyy Jeesuksen lähetyskäskyyn: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskenyt teidän noudattaa.” (Matt. 28: 19–20).

Loppiainen on lähetyspyhä. Päivä saa meidät muistamaan paitsi lähetyskäskyn, myös sen, että Jumalan oma kansa Israel hylkäsi Messiaan, mutta sana levisi pakanakansojen keskuuteen. Idän tietäjät olivat tästä esimerkkinä. Raamattu ei kerro, montako heitä oli. Heidän seurueensa lieinee ollut paljon suurempi kuin kolme viisasta miestä. Yhtä kaikki, sana Jeesuksesta lähti liikkeelle.

Omana aikanamme olemme saaneet nähdä, kuinka köyhät, kurjat ja syntiset ihmiset löytävät Jeesuksen ja uskovat hänet Herrakseen ja Vapahtajakseen Euroopassa, Aasiassa, Afrikassa ja Amerikoissa. Olemme nähneet ja kuulleet kuinka Kristuksen kirkko kasvaa ennätysmäistä vauhtia Etiopiassa, Etelä-Koreassa, Kiinassa, Intiassa... Sielläkin, missä lähetys-

työtä ei ole perinteisin keinoin saatu tehdä, median välityksellä on voitu julistaa evankeliumia ja juurruttaa kuulijoita Jumalan sanaan.

Paavali vakuutti Roomalaiskirjeessään, että paatumus, joka on kohdannut osaa Israelin kansasta, kestää siihen asti kun muista kansoista koottava määrä on tullut täyteen. Sen tapahduttua koko Israel on pelastuva, niin kuin on kirjoitettu: ”Siionista on tuleva Pelastaja, hän poistaa jumalattomuuden Jaakobin jälkeläisistä” (Room. 11:25–26). Lähetystehtävämme jatkuu. Vielä on miljoonia ihmisiä, jotka eivät ole kuulleet Jumalan sanaa eivätkä löytäneet elämänsä johtotähteä, Jeesusta. Pidetäänhän Betlehemin tähteä juuri Jumalan sanan ja Jeesuksen Kristuksen vertauskuvana. Loppiaisen virressäkin (47) laulamme: ”Jeesus, kirkas tähteni, aamunkoitto Jaakobista...” Filippiiläiskirjeen toisessa luvussa Paavali kuvaa lähetystehtäväämme tähden avulla. Tekstin mukaan kristityt loistavat kuin tähdet taivaalla, pitäessään esillä Jumalan sanaa (Fil. 2:14–16). Betlehemin tähden tavoin meitä kutsutaan olemaan merkkejä ja oppaita.

Jeesus Kristus, Vapahtajamme ja paras oppaamme, loistaa aina ja ikuisesti. Hän on Kuningas, joka hallitsee ikuisesti. Hänen sanansa pysyy. Me muut olemme vain apupoikia ja -tyttöjä, kuin tähdenlentoja, jotka sytyimme, palamme hetken ja sammumme. Mutta annammeko Kristuksen valon loistaa kirkkaana kauttamme? Kun avaamme sydämemme hänen valolleen, hänen kirkkautensa valaisee tietämme. Usko on lujaa luottamusta siihen, että valo loistaa, vaikkemme sitä aina näkisikään, sillä Herramme on luvannut olla kanssamme kaikki päivät maailman loppuun asti. (Matt. 28:20). ●

Juha Auvinen

Rovasti, toiminnanjohtaja Medialähetys
Sanansaattajat

Kasteen lahja

JOH. 1:29–34

1. SUNNUNTAI LOPPIAISESTA 12.1.

Tämän sunnuntain aiheena on Kristuksen kaste. Kaikki neljä evankelistaa mainitsevat Jeesuksen kasteen, mikä kertoo sen merkittävydestä. Mitä siis silloin tapahtui, kun Herramme tuli Jordanille Johannes Kastajan kastettavaksi? Matteus kertoo, että Johannes Kastaja esteli Jeesusta ja sanoi: ”Minun tarvitsee saada sinulta kaste, ja sinä tulet minun tyköni!” Johannes ymmärsi, että synnitön Jeesus ei tarvinnut kastetta syntien anteeksiantamiseksi. Jeesus vastasi Johannekselle: ”Salli nyt, sillä näin meidän sopii täyttää kaikki vanhurskaus.” Tämä merkitsee Lutherin mukaan samaa, kuin jos Jeesus olisi sanonut: ”Jos tahdotaan saada asiat sille kannalle, että vaivaiset syntiset voivat tulla vanhurskaiksi ja autuaiksi, niin sinun täytyy kastaa minut. Minähän olen tullut syntiseksi kaikkien syntisten tähden; minun täytyy siis tehdä kaikki, mitä Jumala on säätänyt syntisille, että he minun kauttani tulisivat vanhurskaiksi.”

Kun Jeesus meni Johanneksen kastettavaksi, hän siis tunnusti kantavansa maailman syntejä ja käyvänsä kärsimykseen niiden tähden. Hänen saamansa kaste merkitsi vihkiytymistä kärsimykseen ja kuolemaan. Professori David P. Scaer sanoo Jeesuksen kastetta hänen toteuttamansa pelastusteon aluksi. Tämän vahvistavat Jeesuksen kasteen jälkeiset tapahtumat eli taivasten avautuminen, taivaasta kuulunut Jumalan ääni ja Pyhän Hengen laskeutuminen Jeesuksen päälle. Siksi Johannes Kastaja osoitti myöhemmin Jeesusta ja sanoi: ”Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin!” Luther sanoo, että Kristuksen kaste on meille esimerkki: ”Kristus, pyhän kasteen asettaja itse, kastattaa itsensä ja siten määrää, että kaste on seurakun-

nassa aina pysyvä ja että kaikkien, jotka tahtovat tulla autuaiksi, pitää tulla kastetuiksi.” Tämän lisäksi Kristuksen kaste osoittaa meille, mitä hyvää me saamme itsellemme kasteessa ja mitä se meitä hyödyttää. Meidät kastetaan Kristukseen ja hänen ansioonsa. Saamme syntien anteeksiantamuksen ja Pyhän Hengen, joka uudestisyntyyttää meidät Jumalan lapsiksi. Pitäkäämme siis kastetta korkeassa arvossa! Se on ”arinoa tulviva elämän vesi” (*Vähä katekismus*).

On syytä tutkia tarkemmin, mitä Johannes Kastaja, jonka Jumala oli kutsunut profeetaksi ja Jeesuksen edelläkävijäksi, tämän päivän evankeliumitekstissä sanoo. Johannes oli saarnannut taivasten valtakuntaa ja kehottanut ihmisiä tunnustamaan syntinsä ja ottamaan kasteen syntien anteeksisaamiseksi. Hän oli siis valmistanut tietä Herran eteen ja siten ”toimitti Jumalalle valmistetun kansan nöyryyttäen heitä itsensä tuntemiseen ja tehden heidät halukkaiksi odottamaan Kristuksen tulemistä” (Luther). Sitten Johannes esitteli kuulijoilleen hänet, jolle oli tietä raivannut: Jumalan Karitsan.

Kun Johannes Kastaja kutsuu Jeesusta Jumalan Karitsaksi, hän yhdistää näihin sanoihin useita Vanhan testamentin ennustuksia ja esikuvia, joihin liittyy lupaus täydellisestä uhrista, joka ottaa syntien pois (esim. 3. Moos. 4:32–35; 16:7–28; 2. Moos. 12:21–22; 1. Moos. 22:8; Jes. 53:7). Näiden kaiken täyttymys Jeesus on. Muita uhreja syntien anteeksiantamiseksi ei tarvita. Hän on ottanut pois sinunkin syntisi. Huomaa, että kaikki on jo tehty, kaikki on jo valmista. Kristuksen työstä ei puutu mitään. Herramme Jeesus Kristus on elämällään täyttänyt lain vaatimukset ja kuolemallaan maksanut syntivelkamme sekä ylösnousemuksellaan osoittanut, että synnit ovat todella viety pois. Meidänkin tulee katsoa Jumalan Karitsaan, joka on jo ottanut pois maailman synnin,

sillä hänessä on ainoa toivomme.

Voimme olla varmoja siitä, että Kristus on kantanut kaikki syntimme ja että anteeksiantamus koskee meitä kaikkia, koska hän kantoi koko maailman syntien. Syntien anteeksiantamus on meille jo valmiina. Kristus on saanut aikaan koko maailmaa koskevan täydellisen sovituksen. Me emme voi itse sovittaa syntejämme eikä meidän tarvitsekaan. Mikä on kerran maksettu, on maksettu. Jos Jumalan Karitsa on kantanut syntimme, ne eivät ole enää meidän päällämme.

Meille jää vain yksi tie rauhaan. Raamattu sanoo: ”Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu” (Mark. 16:16) ja ”Usko Herraan Kristukseen, niin sinä pelastut” (Ap.t. 16:31). Pelastus on annettu sanassa ja sakramenteissa uskolla omistettavaksi. Usko omistaa kaiken sen, mitä Herramme Jeesus Kristus on tehnyt meidän lunastuksemme tähden. Usko ei lisää Kristuksen työhön mitään, vaan se on Kristuksen työn, valmiin syntien anteeksiantamuksen ja iankaikkisen elämän vastaanottamista ja omistamista. Usko siis ottaa kasteen lahjat vastaan. Kastettu ja uskova saa olla omasta pelastuksestaan varma. Hän saa laulaa: ”Jeesuksen kuo-lo ja kasteeni kallis – Niissä mä kurja oon taivaaseen valmis” (SK1962 324:7).

Mitä se tarkoittaa, kun Johannes Kastaja sanoo kaksi kertaa tekstissämme, että ei tuntenut Jeesusta, vaikka he olivat sukulaisia? Näillä sanoilla hän todistaa, että Jeesus täytyy tuntea omakohtaisesti Vapahtajana. Tähän Johannes Kastajakin tarvitsi Pyhän Hengen todistuksen ja Jumalan ilmoituksen. Samaa mekin tarvitsemme, että voimme uskoa Jumalan Poikaan ja sanoa: ”Minä tunnen hänet, johon minä uskon” (2. Tim. 1:19). ●

Juha Huotari

TM

Jeesus ilmaisee jumalallisen voimansa

JOH.4:5-26 2. SUNNUNTAI LOPPIAI-
SESTA 19.1.

Sunnuntain evankeliumitekstissä Jeesus kohtaa sisäisesti rikkinäisen ja omassa yhteisössään hyljeksityn samarialaisen naisen. Edellisessä luvussa oli kuvattu Jeesuksen yöllä käymä keskustelu fariseus Nikodemuksen kanssa. Nyt käydyn keskustelun ajankohta, ympäristö ja keskustelukumppani ovat toisenlaiset. Jeesus oli matkalla Juudeasta kohti Galileaa, jonne hän kulki Samarian kautta. Oli poikkeuksellista, että juutalainen kulkee Samarian läpi, vaikka se lyhensi matkaa. Kuitenkaan Jeesus ja opetuslapset eivät välittäneet ihmisten luomista rajoista. Myös samarialaisen naisen toiminta oli tavallisuudesta poikkeavaa. Yleensä vesi haettiin aamulla tai illalla, ei keskipäivällä päivän ollessa kuumimmillaan. Vettä keskipäivällä hakemaan tullut samarialainen nainen halusi olla yksin ja pyrki siksi välttämään vedenhakuun liittyvää sosiaalista kanssakäyntiä.

Nainen ei kuitenkaan saanut olla kaivolla yksin. Kaivolla häntä odotti Jeesus, joka näki tämän sielussa olevan hengellisen janon. Jeesuksen pyyntö saada vettä aloittaa keskustelun, jonka varsinaista tarkoitusta nainen ei ensin ymmärrä. Jeesus lupasi antaa elävää vettä, joka sammuttaa janon ja antaa iankaikkisen elämän, mutta nainen vain ajatteli Sykarin kaivojen kaltaista vettä (j.14-15). Siksi keskustelu täytyi viedä pintaa syvemmälle. Ilman mitään ennakkovaroitusta Jeesus pyysi naista tuomaan miehensä paikalle (16). Asia oli naiselle kipeä ja arka. Hänen elämänsä oli ollut jatkuvaa kuuden kaskyn rikkomista ja sielun janon sammuttamista maailman nautinnoista aistillisin, aineellisin ja ajallisin keinoin. Maailman kaivoja oli ammennettu ja pian tultu uudelleen ammentamaan, kun jano

ei ollut sammunut. Samarialainen nainen olisi voinut suuttua ja kävellä pois, mutta nyt hän ei voinut synnintunnonaan muuta kuin tunnustaa: ”ei minulla ole miestä”. Omantunto oli liikahtanut, synti oli tullut synniksi ja paljastunut. Nainen tuomitsi itse itsensä. Tavallinen vedenhakumatka oli muuttunut elämän perkaamiseksi.

Vaikka samarialainen nainen on koko syntiturmeluksessaan paljastettuna Jeesuksen edessä, ei Jeesus aja häntä pois. ”Juuri sitä, mikä on kadonnut, Ihmisen Poika on tullut etsimään ja pelastamaan”(Luuk.19:10). Janoisen sielun ja syyttävän omantunnon ei tarvitse jäädä omilleen. Apu on lähellä. Nainen sai keskustelun päätteeksi kuulla, että hän puhuu Messiaan, Kristuksen kanssa. Samarialainen nainen saa uskoa, että Jeesus maailman Vapahtajana on myös hänen Vapahtajansa. Kaiken lain herättämän synnintuntonsa ja hätänsä keskellä hän sai kuulla ja uskolla omistaa armon sanan, jonka kautta hänet on vapautettu synnistä ja sen kammottavista seurauksista. Tämän seurauksena omantunnon vaivat, huolet, ahdistukset ja epäilyt voi jättää pois, sillä Jumalan viha on lepytetty ja helvetti ja kadotus suljettu. Tilalle lahjoitetaan Jumalan armo ja kaikkien syntien täysi anteeksiantamus, Jumalan rauha, omantunnon lepo, Jumalan lapseus ja iankaikkisen elämän toivo. Sanalla sanoen: taivas avataan ja koko autuus.

Keskipäivän paahteessa kaivolta ruumiin virvoitusta hakemaan lähtenyt samarialainen nainen sai Jeesukselta elävää vettä. Synnin kovettama ja kuivattama sielu virkosi. Enää ei tarvitse etsiä korvikkeita sielun janon sammuttamiseen. Hän ”ei enää koskaan ole janoissaan” (14). Jeesus ja hänen työnsä riittää. Naisen jano sammui ja elävä vesi synnytti hänessä lähteen. Vesiruukku jäi kaivolle (28) ja vesi nostamatta syvältä kaivosta. Sykarin kaivolle sai jättää syntinsä. Enää ei tar-

vinnut kantaa painavaa taakkaa. Nyt hän riensi sydän kevyenä kaupunkiin kertomaan Jeesuksesta. Tärkeintä oli, että hänet oli nostettu syvältä. Ei hän sieltä olisi omin neuvoin tai voimin päässyt ylös eikä kenenkään ihmisen avulla. Hänet pystyi synnin syvyydestä nostamaan vain ihmiseksi tullut Jumala.

Lunastajaksi Jeesus tuli maailmaan. Siksi hän on tosi ihminen ja tosi Jumala samassa persoonassa. Koska Jeesus on tosi ihminen, hän pystyi jokaisen sijaisena tulla lain alaiseksi, täyttää lain, kärsiä ja kuolla. Ihminen oli lain rikkonut, ihmisen täytyi suorittaa sovitus. Tosi Jumalana Jeesus elämällään ja kuolemallaan pystyi maksamaan kaikkien ihmisten puolesta täyden lunastushinnan ja sovittamaan heidät Jumalan kanssa.

Jeesus kulkee edelleen ”Samarian kautta”, sieltä missä on armoa tarvitsevia ja tahtoo nostaa jokaisen armosyliinsä. Häneltä saa lahjaksi sielun virvoittavaa elävää vettä. Jumalana ja ihmisenä Jeesus voi tehdä ja antaa sen minkä lupaa. ●

Jukka Huotari
TM

Kansa kypsyy korjattavaksi – mutta mihin

JOH. 4:39-42

3. SUNNUNTAI LOPPIAISESTA 26.1.

Jeesus kohtasi jo suuremmat joukot kuin Johannes Kastaja. Jerusalemin fariseukset myötäliljöineen alkoivat hermostua. Vielä ei ollut kärsimystien aika ja niin Jeesus palasi Juudeasta takaisin Galileaan. Hän ei kulkenut juutalaisten Samariaa välttelevää reittiä Jordanin vastarantaa, vaan suoraan halki Samarian. Garissimin vuoren juurella on yhä Jaakobin kaivo. Kai-volla Jeesus kävi keskustelun Sykarin kaupungin naisen kanssa. Siitä saarnattiin viime sunnuntaina. Kohtaaminen osoitti, ettei Jeesus ollut sidottu aikansa pat-

riarkalaisuuteen sellaisessa, mikä ei ollut Jumalan tahdon ja rakkauden mukaista. Sellainen väärä todistus tosin Jeesuksesta usein annetaan. Kuinka syrjijä voisi olla synnitön ja sovittajamme? Keskustelu käynnisti erikoisen tapahtumaketjun naisen elämässä. Ensinnä hän kohtaa janoisen miehen, sitten juutalaisen, josta ei erityisemmin pitänyt, sitten rabbin, joka tenttasi häntä, sitten hän huomasi muukalaisen profeetaksi, joka tiesi salatut asiat ja lopulta Jeesus kirkastuu hänelle Messiaaksi, pelastajaksi, johon uskotaan, jota ylistetään ja josta todistetaan.

Jeesuksen antamasta vedestä tuli lähde, joka alkoi kummuta ikuisen elämän vettä. Naisen pyyntö sai vastauksen. Naisesta tuli lähdeihminen. Elämän vesi ei ole tarkoitettu säilöttäväksi, vaan jaettavaksi eteenpäin. Sykarin nainen liittyi todistajien ketjuun. ”Minä uskon ja siksi puhun. Olin tuhon partaalla.” (Ps. 116:10) ”Tule, niin näet”, todisti Filippos Natanaelille. ”Tulkaa katsomaan”, kehottaa nyt nainen kotikaupunkinsa ihmisiä. Sinne oli vesiruukku jäänyt kaivolle kuin kuvaamaan sitä vanhaa, mikä nyt sai väistyä uuden tieltä.

Tulemme tässä nykyluterilaisuuden ja kirkkomme kipeään ongelmaan. Tunnettu teologi Pannenberg ennusti: ”Vuonna 2050 ei luterilaisuutta enää ole.” Kytöksessä kristilliseen uskoon ja sen arvoihin yhä kielteisemmin suhtautuvaan yhteiskuntaan, kirkko harhautuu, laimenee, surkastuu ja haihtuu. Kun joku tulee uskoon, on sellainen kirkolle kiusallista, koska se viestittää, etteivät kaikki pelastu, eivät edes ne kastetut, jotka torjuvat Jeesuksen. Kuinka monessa piispantarkastuksessa onkaan keskusteltu siitä, voiko luterilaisessa kirkossa olla uskovaisia ja uskosta osattomia, ja piispa on muistuttanut, ettei sitä voi ihminen tietää. Muttei se tarkoita, ettei eroa uskon ja epäuskon ja siten ihmisten välillä ole. Kuinka toisenlaisen maailman vielä nykyinenkin virsi-

kirjamme tuo eteemme, kun vertaamme sitä nykyjulistukseen. ”Muut kuollessa ei rauhaa saa, ei kestä Herran kunniaa, ei pysy eessä Jumalan, kuin seuraajat vain Karitsan.” (Virsi 299:9)

Luterilaisuus akatemisoituu, virkavaltaistuu, kesyyntyy ja jähmettyy. Siellä, missä luterilaisuus puhaltaa vapaana, se kasvaa, kuten esim. Etiopiassa. Yhä ajattelempa, että sellainen, joka kuolee autuaana, kuolee luterilaisena eli yksin Kristuksen armoon turvautuvana. Kristuksen seurakunta todistaa, valloittaa, rakastaa ja kärsii. Hengellisen herätyksen puute tulee kalliiksi yhteiskunnalle ja kurjuudeksi ihmisille. Vain muutoksen airueena kirkko voi olla toivon merkki. On suuri ”ennen - mutta nyt”. (Ef. 2) Tällainen lippu liehui nyt Samarian yllä.

Kysymykset uupumuksesta, rakkauden janosta, oikeasta uskosta ja vaikuttavasta rukouksesta ja lopulta elämisen välttämättömyyksistä nousevat pintaan, kun opetuslapset ruokakasseineen saapuvat kaivolle. Herra pitää välipuhetta opetuslapsilleen (kirkolleen) siitä, mistä kirkon olisi pitänyt puhua ihmisille. ”Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, vaan jokaisesta sanasta, joka lähtee Jumalan suusta.” Kirkko voi kulkea rinnalla, jakaa ruokakasseja ja mainostaa hyviä tekojaankin, mutta tarvitsevien jonnit vain pidentyvät. Kuka jakaa elämän leipää? Tässähän modernin teologian ja kirkon jatkuva kriisi on. Sen mukaan Jumalalla on puhe- ja toimintahäiriö. Jumala ei puhu; hän on hiljaa. Jumala ei toimi; hän vetäytyy. Tästä seuraa, ettei Raamatussa ole mitään, mikä tulisi Jumalalta. Tulkinta-teologia mitätöi totuuden. Ihmiset voivat puhua hetken Jumalasta, mutta siirtyvät nopeasti tärkeämpiin aiheisiin.

Koko teologian, kaiken kirkon elämän, jokaisen ihmisen ajan ja iäisyyden lähtökohta on tämä: Jumalaa puhuu ihmisen ymmärrettävin sanoin ja Jumala toimii historiassa ja elämässä. Ellei, olemme pelkkä

geeniryypäs ja merkityksetöntä protoplasmaa. ”Jokaisesta sanasta” - se on näin tarkkaa! Koko ajan kylvetään ja korjataan.

Kenties kaivokeskustelut tapahtuivat joulu-tammikuun aikoihin, josta oli neljä kuukautta elonleikkuuseen. Synagogapalveluksen tekstit puhuivat noihin aikoihin 2. Mooseksen kirjan alkuluvuista: Mooses kaivolla ja Jumalan palvelemisen vuori. (2. Moos. 2:15) Tai ehkä ”neljä kuukautta kylvöstä korjuuseen” kuvaa lyhyttä armon aikaa. Sanan aika on nyt! Kylväjä lähti kylvämään eikä ole vielä palannut. Evankeliumiin kuuluu aina kutsu Jeesuksen seuraamiseen. ”Kylväjä saa iloitakin”, sanoo Jeesus samalla kun näkee kaupungin kansan virtaavan luokseen. Ellei tähtää, voi osua vain sattumalta. Julistaja tähtää keskelle. Saarnatuoli on taistelun paikka. Saarnaajan rukous on: Anna minulle sieluja! Jeesus heitti siemenen yhdelle ja sai koko kaupungin. Meillä on kaupunkimissiomme, emmekä saa edes yhtä. Mitä ihmettä me oikein ihmisille tarjoamme ja mihin tähtäämme? Yhden ihmisen hengellinen auttaminen ravitsi Jeesuksen siinä määrin, että opetuslapset ajattelivat jonkun tuoneen syötävää. Toimeentuloa tarvitaan, mutta Jumalan tahdon tekeminen ruokkii enemmän kuin ruoka ja juoma. Tässäkö syy tyhjyyteen ja pahaan oloon hyvinvoinnin keskellä? Haastattellessani hyvin koulutettua ja palkattua perhettä heidän pyrkiessään lähetyskursseille muistutin heitä lähetysaarnajien pienestä palkasta. Perheen isä vastasi puhuttelevasti: Meillä on nyt suuri palkka, mutta pieni työ, haluamme suureen työhön, vaikka palkka olisi pieni. Saarnaajien piti julistaa Jumalan tahto, mutta kuului vain ihmisen tahto ja ääni. Se, joka ei tiedä rikkoneensa Jumalan tahdon, ei tiedä olevansa myöskään Jeesusta tarvitseva syntinen. Jumala tahtoo, että kaikki pelasuisivat. Onko Jumalan tahto myös kristittyjen tahto?

Taivasnäky motivoi kristityn ja saarnaajan. Ei kai näkymme ja toivomme vain ole liian pieni? Sinut on tarkoitettu taivaaseen. Muu on liian vähän ja surullista ja mitään enempää ei ole. Mitä enemmän kirkko ja kristityt keskittyvät tämän puoleisiin, ajallisiin, maallisiin, sen tyhjemmäksi, turhemmaksi ja tarkoituksettomammaksi kaikki tulee ja sen huonommin ihmisillä ja yhteiskunnalla menee. Satoa korjataan joka päivä, mutta kuka korjaa ja mihin?

Johannes Kastaja kävi Jeesuksen edellä, Samarian nainen kävi Filippoksen ja Samarian suuren herätyksen edellä. (Apt. 8:5-8) Jumalan elovainioilla toinen on kylväjä ja leikkaaja toinen, mutta molemmat iloitsevat sadosta. Emme kannan perintönä vain edeltävien sukupolvien syntigeenejä, vaan myös Kristuksen todistajien kylvön ja esirukoukset (Ps. 126:5,6,9) ”Katsokaa tuonne”, Jeesus sanoo, kaupungin kansan kiiruhtaessa kaivolle. ”Vainio on jo vaalenut, vilja on kypsä korjattavaksi.” ●

Keijo Rainerma

Kristus, Jumalan kirkkauden säteily

LUUK. 2:22–33

KYNTTILÄNPÄIVÄ 2.2.

(Perusta 6/2016) Kynttilänpäivä eli neitsyt Marian kirkko-käyntipäivä on saanut nimensä varhaisesta tavasta silloin siunata vuotuiset kirkkokynttilät. Joulusta 40 päivää eteenpäin laskettuna kynttilänpäivä sattuu tälle kohtaa kirkkovuotta. Evankeliumissa esiintyvä Simeonin kiitosvirsi (lat. Nunc dimittis) on järjestyksessä jo kolmas Luukkaan tallettama alkukristillinen laulu.

Evankeliumitekstissä tapaamme Marian ja Joosefin Jeesus-lapsen kanssa Jerusalemin temppelissä. Jeesus oli nyt 40 vuorokauden ikäinen. Mooseksen laissa oli säädetty, että jokainen äiti oli seit-

semän päivää saastainen synnyttyään poikalapsen. Äidin oli sitten pysyttävä muista ihmisistä erillään kolmekymmentäkolme päivää. Neljäkymmenen päivän jälkeen poikalapsi oli vietävä temppeliin, koska niin oli säädetty Mooseksen laissa (3. Moos. 12:1–4). Samalla pojan äiti uhrasi puhdistautumiseen määrätyn uhrin. Köyhempi sai tuoda karitsan sijasta kaksi metsäkyyhkystä tai kyyhkysen poikasta (3. Moos. 12:6–8). Maria oli vähävarainen ja hän toi köyhän kansalaisen uhrin. Säädökseen sisältyi, että jokainen perhe sai tuoda samassa tilaisuudessa temppeliin esikoisensa, jos tämä oli poikalapsi, pyhitettäväksi ja Herran palvelukseen. Tämä traditio oli muistutuksena siitä, että Herralla oli varjellut Israelin esikoiset, kun puolestaan kuoleman enkeli surmasi kaikki Egyptin esikoiset.

Jeesuksen vanhempien ollessa temppelissä esiin astuu Simeon-niminen mies. Hän oli niitä harvoja Israelin uskovia, jolla oli melko erikoinen elämän päämäärä: Hän halusi nähdä Jumalan lupaaman Messiaan ennen kuolemaansa. Toiveena oli: ”kunpa saisi elää sinne asti.” Jumala oli kuullut tämän vanhan uskovan rukoukset ja oli ilmoittanut hänelle Pyhän Hengen kautta, että hänen ei tarvitse kuolla, ennen kuin on nähnyt Jumalan lupaaman Pelastajan. Evankeliumikertomuksessa vanha Simeon ja Jeesuslapsi temppelissä kertovat meille joulun jälkeen ensimmäisestä jumalanpalveluksesta, jossa Jeesus oli mukana vanhempiensa kanssa. Jouluna alkanut kertomus Jumalan tulemisesta keskellemme saa tässä jatkoa.

Kynttilänpäivän sanoma on keskeinen jatkumo joulun ilosanomalle. Joulun sanomassa lupaus pelastuksesta toteutuu, kynttilänpäivänä tuo sanoma vahvistetaan: ”tässä hän nyt on, maailman Vapah-taja.” Jouluna meitä kutsutaan seimen luokse katsomaan Pelastajaa. Kynttilänpäivänä Simeon lausuu: ”Minun silmäni ovat nähneet hänet.” Jouluna Jeesus

on keskus ja lahja, nyt hän on kiitos tuosta lahjasta. Jouluna valo syttyy. Tässä hän jo loistaa kirkkaasti Simeonin käsivarsilla. Simeon iloitsee aivan valtavasti, kun saa nyt pitkän elämän odotuksen jälkeen kohdata tämän Jumalan lähettämän valon, Jeesuksen Kristuksen. Niin, ei vain kohdata, vaan saa pitää Jumalaa hetken käsivarsillaan. Simeonin ilossa ja kiitoksessa yhdistyvät meidän kaikkien ilomme ja kiitoksemme. Evankelista Luukas kertoo: ”Hän otti lapsen käsivarsilleen, ylisti Jumalaa ja sanoi: - Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä, niin kuin olet luvannut. Minun silmäni ovat nähneet sinun pelastuksesi.”

Simeon on uskovainen mies. Hän uskoo, että tämän, hänen käsivarsillaan leppävän, lapsen kautta elämä jatkuu kuoleman jälkeen Jumalan luona taivaassa. Hän uskoi, että iän ja sairauksien kipu tulee vaihtumaan ikuiseen terveyteen tämän elämän jälkeen. Simeon ymmärtää, että Jeesus on synnin ja kuoleman voittaja. Hän tajusi, että kuolemalla ei rangaistusmerkityksessä ole enää mitään valtaa hänen elämänsä ylitse. ●

Martti Turunen
Polvijärven kirkkoherra

Ansaitsematon armo

SUNNUNTAI ENNEN PAASTONAIKAA
(SEPTUAGESIMA) 9.2.

Kun me kristityt saavumme taivaaseen, hämmästyimme kahta asiaa. Ensiksi ihmettelemme, että miten ihmeessä täällä näkyy niitä ihmisiä, joiden kaikista vähiten arvaisi siellä olevan. Toiseksi hämmästelemme sitä, että miten ihmeessä me itse olemme siellä. Tämän vanhan tarinan tarkoituksena ei ole osoittaa, että kaikki pääsevät taivaaseen tai että sinne joutuisi jotenkin vahingossa. Kristus on ainoa tie taivaaseen. Häneen uskova ja syntien anteeksiantamuksesta elävä saa kulkea tietä taivaaseen

Jeesuksen Kristuksen sovitusyön tähden. On ihmeellistä, että itsensä arvottomaksi kokeva ja uskon heikkoutensa kanssa kamppaileva, mutta Jeesukseen turvaava saa uskoa iankaikkisen elämän koituvan itselleen. Ratkaisevaa ei kuitenkaan ole uskon suuruus vaan uskon kohde. Vähäinenkin usko riittää, jos sen kohteena on Jeesus Kristus ja hänen sovituskuolemansa. Jeesus siis pelastaa, ei uskomme väkevyys.

Päivän teemana on ansaitsematon armo. Jumala lahjoittaa armonsa ja kutsuu elämään pelastuksesta osallisina jo tässä ajassa. Tämä armo on ilmaista – se ei perustu ansioihin. Viidennen Mooseksen kirjan luku seitsemän muistuttaa tästä samasta aiheesta. Israel on Jumalan valitsema kansa, joka kulkee kohti Luvattua maata. Sen Herra antaa omalle kansalleen lahjaksi. Jae 6 korostaa, että Israel oli Herralle, (Jahve) pyhitetty kansa. Jahve, Kaikkivaltias Jumala, Hän, joka on itse oleminen, maailmankaikkeuden Luoja ja ylläpitäjä, on valinnut pienen lauman omaksi kansakseen. Tietysti ajatus lämmittää mieltä. Kun saa kuulla olevansa erityisen valinnan kohde ja jos valitsijana on Jumala itse, niin tämä voi tehdä ylpeäksi: ”Jumala on mielistynyt meihin juuri siksi, että olemme erityisiä”. Tällainen ajatus voisi juolahtaa mieleen. Lukukappaleemme seuraava jae kuitenkin muistuttaa, että Jumalan valinta ei perustu kansan suureen vaikutusvaltaan tai lukumäärään. ”Ei Herra siitä syystä mieltynyt teihin eikä valinnut teitä, että te olisitte kansana kaikkia muita kansoja suurempi -- olettehan kaikista kansoista pienin.” (Jae 7). Mooseksen kirjoissa muistutetaan toisaalla moneen otteeseen, että kansan valinta ja luvattun maan valloitus ei perustunut kansan ansioihin. Sen sijaan Jumala korostaa, että Jumala antaa luvattun maan kansalleen sen jatkuvasta uppiniskaisuudesta huolimatta. ”Painakaa siis mieleenne, ettei Herra, teidän Jumalanne, anna

tätä hyvää maata teille teidän kuuliaisuu-
tenne takia, sillä te olette uppiniskainen
kansaa.” (5. Moos. 9:6 ja mm. 2. Moos. 32:9).

Miten on meidän kristittyjen laita?
Olemmeko me myös uppiniskaisia luon-
teeltamme? Eikö ole niin, että asenteem-
me pysyy nurjana Jumalaa kohtaan sii-
täkin huolimatta, että olemme Jumalan
lapsiksi kutsuttuja? Bo Giertz kuvaa teok-
sessaan Kalliopohja sydäntemme turme-
lusta. Ajan kanssa kristitty tulee tietoisek-
si omasta sydäimestään. Sydämemme on
nurja ja perisyntyn kovettama. Sydämem-
me on uppiniskainen. Se kaipaa takaisin
synnin orjuuteen, josta Raamattu käyttää
vertauskuvana Egyptin orjuutta (j.8). Ju-
malan armo voi yksin kääntää sydämem-
me Jumalan puoleen.

Luvattu maa ja sinne saapuminen on
tärkeä pelastushistoriallinen tapahtuma.
Se oli myös esikuvaa tulevasta Taivaasta.
Jae 8 muistuttaa siitä, minkä perusteella
varsinaiseen ja lopulliseen luvattuun maa-

han eli taivaaseen lopulta mennään. Kyse
on Jumalan rakkaudesta ja hänen armos-
taan. Hän on antanut lupauksensa rohkai-
suksi meille.” Herra rakasti teitä, ja pitääk-
seen esi-isillenne vannomansa valan hän
vei teidät väkevällä kädellään pois Egyp-
tistä, orjuuden maasta, ja lunasti teidät
vapaiksi faraon, Egyptin kuninkaan, val-
lasta.” Martti Luther kirjoittaa: ”Sellainen
Jumala sinulla on, joka ei kysy, kuinka vä-
kevä, kuinka suuri, kuinka rikas ja voima-
kas joku on, vaan sitä, että katsellemme
Hänen sanaansa ja Hänen armoansa, em-
mekä mitään muuta. Hänen tykönänsä ei
kelpaa mikään muu, kuin Hänen armonsa
ja laupiutensa. Sinussa ei kelpaa tavara, vä-
kevyys, voima tai rikkaus, vaan ylitse kai-
ken ainoastansa Hänen armonsa.”

”Siinä on rakkaus — ei siinä, että me ra-
kastimme Jumalaa, vaan siinä, että hän ra-
kasti meitä ja lähetti Poikansa meidän syn-
tiemme sovituksiksi.” (1. Joh. 4:10 KR38). ●

Taito Heikkilä

Julkaisijat

Suomen Evankelisuteriläinen
Opiskelija- ja Koululaislähetys ry OPKO
Suomen Raamattuopiston Säätiö SROS
Suomen teologinen instituutti ry STI
Suomen evankelisuteriläinen
Kansanlähetys SELK

Päätoimittaja

Santeri Marjokorpi
santeri.marjokorpi@sro.fi
0503814288

Toinen päätoimittaja

Timo Eskola
timo.eskola@sti.fi
09 668 9550

Toimitussihteeri

Taito Heikkilä
toimitussihteeri.perusta@gmail.com
041 362 4279

Aineisto-osoitteet

santeri.marjokorpi@sro.fi
toimitussihteeri.perusta@gmail.com

Ulkoasun suunnittelu ja taitto

Teemu Junkkaala
teemu@gstj.fi

Toimitus 2019

Mattias Kaitainen, Markus Korri, Leif
Nummela, Karoliina Rauhio-Pokka
Topias Tanskanen, Arno Toivanen

Neuvottelukunta 2017–2019

Keijo Rainerma (puheenjohtaja), Juha
Auvinen, Ville Auvinen, Ruth Franzén,
Markku Ihonen, Timo Junkkaala, Ilmari
Karimies, Jussi Miettinen, Pekka
Mäkipää, Olavi Peltola, Tapio Puolimatka,
Teuvo V. Riikonen, Niilo Räsänen, Matti
Sartonen, Mauri Tervonen, Lauri Thurén,
Lauri Vartiainen, Juha Vähäsarja

Toimituksen osoite

PL 15, 02701 Kauniainen

Kustantaja

Perussanoma Oy

Tilaspalvelu ja osoitteenmuutokset

perussanoma@jaicom.com
03 4246 5391

Tilauhinnat 2019

Opiskelijatilaus 20 €/vuosi,
kestotilaus 45 €/vuosi, määräaikais-
tilaus 12 kk 48 €/vuosi, irtonumero 7 €

Ilmoitushinnat

1/1 sivu: 130 mm (lev.) x 193 mm (kork.)
250€, 1/2 sivu: vaaka 130 mm x 96,5 mm
140 €, pysty 62,5 mm x 193 mm 140 €,
muut: 0,80 €/pmm, palstaleveys 62,5
mm. Hintoihin lisätään alv. (24%).

Ilmoitusten vastaanotto

aineistot.perusta@perussanoma.fi
050 361 4099

Kirjapaino

Painotalo Plus Digital

Aikakauslehtien liiton jäsen.

ISSN 0355-7111

Perusta julkaisee mahdollisuuksien
mukaan myös kirjoituksia ja komment-
teja, joita ei ole erikseen pyydetty.

Perusta-lehti painetaan ympäristö-
ystävällisesti.

**Uskon ja ajattelun avuksi
46. vuosikerta
Ilmestyy kuudesti vuodessa**